

European Commission
Agriculture and Rural Development

Národní strategický plán pro rozvoj venkova

Vzorová forma

Evropská komise

Generální ředitelství zemědělství a rozvoje venkova

European Commission
Agriculture and Rural Development

Tvorba Národního strategického plánu rozvoje venkova (NSP)

- NSP je založen na nařízení Rady (EC) č. 1698/2005 o podpoře rozvoje venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD) a strategických směrech Společenství pro oblast rozvoje venkova na období 2007-2013
- Národní strategický plán rozvoje venkova = referenční rámec pro přípravu programu pro rozvoj venkova
- Předložený dokument je vzorová forma = není závazný!, cílem je poskytnout pomoc členským státům.

Struktura NSP v 6 kapitolách:

- 1. Počáteční analýza situace v oblasti ekonomické, sociální a životního prostředí a nastavení výchozích indikátorů.
- 2. Celková strategie, přeložení priorit Společenství a stanovení národních priorit
- 3. Strategie podle os, zahrnující kvantifikované cíle a úkoly a navržené indikátory
- 4. Plány rozvoje venkova a jejich rozvržení zahrnující vyrovnávací platby
- 5. Vnitřní a vnější soudržnost NSP, komplementarita s ostatními finančními nástroji Společenství
- 6. Finanční příspěvek a založení národní sítě pro rozvoj venkova (national rural network)

N.B. Těchto 6 kapitol představuje hlavní část textu, celková délka textu by neměla přesáhnout 20 str. Podrobnosti a regionální analýzy do příloh.

Kapitola 1.: Počáteční analýza situace v oblasti ekonomické, sociální a životního prostředí a nastavení výchozích indikátorů

Počáteční analýza (základní) by měla obsahovat alespoň (v souhrnu):

- Ekonomickou situaci: konkurenceschopnost sektoru, silné/slabe stránky investic do lidského a hmotného kapitálu; sektor lesnictví
- Situaci v životním prostředí: vztah k biodiverzitě, hospodaření s vodními zdroji, změna klimatu + určení potřeb v těchto oblastech
- Socioekonomickou situaci: ve venkovských oblastech, silné/slabe stránky + potřeby (diverzifikace hospodářství, služby, informační akce)

Výchozí indikátory (dle CMEF):

- vztahují se k výchozí situaci
- vůdčí výchozí indikátory jsou povinné, s ohledem na vztah ke strategii a shromáždění výsledků na úrovni EU

Kapitola 2.: Celková strategie, přeložení priorit Společenství a stanovení národních priorit

- Celková rovnováha mezi konkurenceschopností/životním prostředím/diverzifikací hospodářství a kvalitou života
- zvážení priorit na úrovni EU a členského státu
- Širší určení, jak budou zdroje rozděleny mezi tři hlavní intervenční oblasti
- Příspěvek strategie rozvoje venkova k Lisabonským cílům (Lisabonský reformní program členského státu)
- pro priority Společenství a národní priority by měl plán identifikovat klíčové oblasti, ve kterých by intervence přinesla maximum přidané hodnoty; členský stát by měl označit typ akcí, které plánuje realizovat.

European Commission
Agriculture and Rural Development

Kapitola 3.: Strategie podle os, zahrnující kvantifikované cíle a úkoly a navržené indikátory

- Osa 1 – rovnováha mezi restrukturalizací/modernizací a předáváním znalostí/inovací, určení prioritních sektorů pro investice
- Osa 2 – rovnováha mezi AE, Naturou 2000 a znevýhodněnými oblastmi s cílem udržení biodiverzity; kvalitou vody a nakládáním s vodními zdroji v zemědělství a lesnictví; opatření na zmírnění změny klimatu
- Osa 3 – rovnováha mezi diverzifikací/ekonomickým rozvojem a základními službami/venkovskou infrastrukturou/renovací
- Osa 4 – rovnováha mezi místními informačními akcemi (capacity building) a realizací místních strategií rozvoje

Kvantifikované cíle a úkoly, rozdělené podle pohlaví a věku tam, kde to je uskutečnitelné. “Chytré” cíle; úkoly dostatečně cílené a realistické (možnost finanční podpory + schopnost realizace)

Cíle a úkoly NSP mohou být po vypracování Plánu rozvoje venkova upraveny.

European Commission
Agriculture and Rural Development

Kapitola 4: Programy rozvoje venkova a jejich přidělená finanční podpora Společenství, zahrnující vyrovnávací platby

Programy RV	EAFRD příspěvky zahrnující výši plateb podle čl. 12(2) R. 1290/2005	
	Regiony v restrukturalizaci (zahrnuje původní regiony)	Ostatní regiony (zahrnuje nové regiony s Cílem regionální konkurenceschopnosti)
Program Region A		
Program Region B		
.....		
Program Region N		
Celkem (mil. EUR)		

Pro členské státy, které zvolily jeden národní program, je třeba uvést referenci na tento program a tam, kde je to relevantní rozlišit výši příspěvku z EAFRD pro Konvergenční cíl.

Kapitola 5: Vnitřní a vnější soudržnost NSP, komplementarita s ostatními finančními nástroji Společenství

- Vnitřní soudržnost plánu, vazby na ostatní EU strategie a akční plány a komplementarita s jinými finančními nástroji společenství.
- Vztah mezi osami a integrovanými přístupy by měl být vysvětlen + také vztah jednotlivých os k ostatním EU strategiím a akčním plánům
- Pravidlo pro rozdělení intervencí stanovené v NSP pro akce podobné RV
- Komplementarita s ostatními finančními nástroji Společenství pro stejné území; koordinace mechanismů akcí v rámci členského státu

=> V příloze analýza cílů a obsahu (více ke komplementaritě v příloze 7)

European Commission
Agriculture and Rural Development

Kapitola 6.: Finanční příspěvek a založení národní sítě pro rozvoj venkova (national rural network)

- V NSP musí být uvedeno, zda NRN bude realizována v rámci jednoho programu RV pod položkou technické pomoci nebo bude realizována odděleně jako program národní sítě pro rozvoj venkova.
- Mimo finančního příspěvku daného k dispozici na vytvoření NRN, musí být popsány také hlavní zamýšlená zaměření a skladba NRN.
- NRN je pouze jedna pro každý členský stát (je ve vzájemném vztahu k Evropské síti pro rozvoj venkova)
- Podrobně v příloze 8.

Navržený postup krok za krokem:

- 1) Informativní kontakt s členským státem – vysvětlení vzoru NSP a prozkoumání probíhajících příprav NSP členským státem; první orientační cíle obsahu
termín: co nejdříve, před koncem roku 2005

- 2) Diskuse s Komisi o první verzi NSP.
termín: 12/2005-02/2006

- 3) Oficiální podání NSP
termín: max. 3 měsíce po přijetí strategických směrů Společenství
N.B. min. 2 měsíce – max. 4 měsíce mezi předložením NSP a předložením programu

- **9 příloh (fiche)**, které poskytují detailnější informace
- Přílohy 1-6 mají vztah k ostatním strategiím EU, k inovacím a informačním a komunikačním technologiím
- Podrobnější analýza **komplementarity (doplňkovosti) a rozdělení intervencí** s ostatními fondy – příloha 7
- **Národní síť pro rozvoj venkova (National rural network)** – příloha 8
- Strategický **monitoring** prováděný členským státem – příloha 9

European Commission
Agriculture and Rural Development

Příloha 1: Priority EU v životním prostředí

RV: chránit a zlepšovat přírodní zdroje EU a krajiny ve venkovských oblastech, zdroje zasvěcené ose 2 by měly přispívat třem úrovním prioritních oblastí EU:

- *biodiverzita/ochrana/rozvoj farmových a lesnických systémů vysoké přírodní hodnoty*
- *voda*
- *změna klimatu*

6. Akční plán životního prostředí ES – tematické strategie v ŽP:

- a) Biologická strategie ES – Natura 2000
- b) Rámcová směrnice o vodách
- c) Tematická strategie o ochraně půdy
- d) Program ES o klimatických změnách
- e) Tematická strategie o znečištění ovzduší
- f) Tematická strategie o udržitelném používání pesticidů

Příloha 2: Lesnická strategie EU

Cíle – udržitelný lesnický management a multifunkční role lesů

- Lesnická opatření v RV mohou podporovat implementaci Lesnické strategie EU a nový Lesnický akční plán EU zaměřením na:
  - konkurenceschopnost lesnického sektoru EU a ekonomickou životaschopnost udržitelného lesnického managementu, podpora role lesnictví v oblastech RV
  - ochranu a udržitelný management lesů + sociální, rekreační a kulturní role
  - rozšíření a zlepšení lesnických zdrojů v EU
  - biologickou diverzitu lesů, lesy zahrnuté do Natury 2000
  - příspěvek ke zmírnění klimatických změn

Příklady možných opatření:

- **Osa I.:** Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnického sektoru
- **Osa II.:** Zlepšení životního prostředí a venkovské krajiny

European Commission
Agriculture and Rural Development

Příloha 3: Inovace ve strategiích rozvoje venkova

Deklarace o základních principech udržitelného rozvoje a Lisabonský akční program

Inovace

= zavedení nových procesů, nových produktů, nových forem organizace a nového trhu při poskytování zboží a služeb; také poskytování nových řešení specifických problémů ve venkovských oblastech.

Typy intervencí v prioritách NSP:

- předávání znalostí
- adaptace inovací
- přijetí inovačních technologií
- restrukturalizace produkce a organizace
- nové formy integrace zemědělců do potravinového řetězce a sektoru zemědělské výroby potravin
- Inovativní metodické přístupy

Příloha 4: Informační a komunikační technologie v zemědělství a RV

- **Informační a komunikační technologie (ICT)**
  - = použité v zemědělství a venkovských oblastech v ochraně bezpečnosti potravin, sledování pohybu skotu, modelech zemědělsko-průmyslových podniků a širokém pásmu venkova a služeb...
  - = použité v procesech, zlepšení řízení zemědělských podniků, nové organizaci, práci na dálku, novém trhu....
- ICT umožňují inovaci, často kombinují tradiční formy know-how s informačními technologiemi
- Posuzování ICT by mělo být založeno na následujících kritériích:
  - nejsou povinné, ale navržené klíčové akce v **ose 1+ 3** – venkovské oblasti většinou zaostávají v používání ICT za městskými..
  - úkoly pro přijetí ICT:
    - menší podniky, ICT clustry, virtuální platformy;
    - důraz na zemědělské potraviny, služby a turistický sektor
    - školení, informace, šíření znalostí o ICT
    - přístup k internetu a širokém pásmové komunikaci
    - vytváření ICT sítě

European Commission
Agriculture and Rural Development

Příloha 5: Ekologické zemědělství

Evropský akční plán pro ekologické potraviny a zemědělství:

Klíčová slova: typické a vysoce kvalitní produkty; trvalá udržitelnost zemědělského hospodaření a sektoru zemědělských potravin; ochrana biodiverzity; zachování neobnovitelných zdrojů používaných v zemědělství; politika rozvoje venkova· bezpečnost potravin

Příklady možných opatření v rámci RV:

Osa I: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělského a lesnického sektoru

- odborné vzdělávání
- poradenské systémy
- modernizace zemědělských podniků
- přidání hodnoty primárním zemědělským a lesnickým výrobkům
- finanční podpora zemědělců na účast ve výrobě kvalitních potravin
- finanční podpora na propagaci

Axis II: Zlepšení životního prostředí a krajiny

- Agri-environmentální opatření

European Commission
Agriculture and Rural Development

Příloha 6: Bioenergie

Bioenergie = energie vyrobená z biomasy; včetně biopaliv

Biomasa : ze dřeva, obilnin, lesnických zbytků, zemědělských zbytků, organického odpadu

Biopaliva - bioethanol, bionafta, bioplyn

Klíčová slova: obnovitelná energie, biodegradabilita, recyclovatelnost,

Příklady možných opatření v rámci RV:

- Osa I:**
- modernizace zemědělských podniků
  - zlepšení hospodářské hodnoty lesů
  - přidaná hodnota k zemědělským a lesnickým výrobkům
  - spolupráce na rozvoji nových produktů, procesů a technologií v zemědělském a lesnickém sektoru
- Osa II:** - první zalesňování
- Osa III:**
- diverzifikace směrem k nezemědělským aktivitám a podpora vzniku a rozvoje zemědělských podniků
  - základní služby pro hospodářství a venkovské obyvatelstvo

Příloha 7: Komplementarita a rozdělení intervencí mezi rozvojem venkova a ostatními strukturálními politikami Společenství na úrovni NSP a na úrovni programu

Komplementární opatření/ rozdělení intervencí:

výsledek národního výběru nejvhodnější kombinace mezi nástroji by se měl odrazit v obou strategických dokumentech – **Národním strategickém plánu** (pro rozvoj venkova) a **Národním strategickém referenčním rámci** (pro regionální politiku)

Rozdělení intervencí by mělo být vypracováno na úrovni NSP a na úrovni programu.

Hlavní společné oblasti působení s ostatními finančními instrumenty:

- **Evropský sociální fond** : odborné vzdělávání a informační akce
- **Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova**: ochrana lesa, neproduktivní investice do stanovišť Natura 2000 (osa 2), diverzifikace hospodářství /kvalita života (osa 3)
- **Fond soudržnosti**: preventivní opatření přírodních katastrof (osa 1), ochrana lesa (osa 2)
- **Finanční nástroj pro usměrnění rybolovu**: zavedení strategií místního rozvoje v příbřežních oblastech podle CAG
- **LIFE+** : koncepce plánů péče o stanoviště Natura 2000 (osa 3)

European Commission
Agriculture and Rural Development

Příloha 8: Národní síť pro rozvoj venkova (National Rural Network - NRN)

Národní síť pro rozvoj venkova – skupiny organizací a státních institucí zapojených do RV.

Venkovští aktéři, členové NRN:

- Příjemci podpory z programu nebo třetí strana dotčení cíli opatření
  - **osa 1+2** : potravinářský a lesnický sektor, sdružení zemědělců, sdružení výrobců, vodohodpod. organizací, NGO v životním prostředí, sítě Natura 2000, poradenské služby v zemědělství a lesnictví.....
  - **osa 3**: obchodní a průmyslové komory ve venkovských obl., organizace ochrany krajiny/životního prostředí, kulturního dědictví, organizace venkovské turistiky..
  - **osa 4**: místní akční skupiny
- Státní instituce : regionální a celonárodní instituce, národní sdružení venkovských obcí...

Povinnosti: usnadnit výměnu expertýz a podporu uplatňování a hodnocení politiky rozvoje venkova na úrovni členských států + zajistit informační tok

European Commission
Agriculture and Rural Development

Příloha 9: Dvouletý strategický monitoring prováděný členským státem

Zpráva shrnuje:

- Pokrok a výsledky programů RV ve vztahu k indikátorům
- Výsledky probíhajících hodnotících aktivit pro každý program

Navržená struktura zprávy (reportu):

1. Shrnutí a aktualizace základní situace v ekonomické/sociální oblasti a oblasti životního prostředí
2. Shrnutí pokroku, kterého bylo dosaženo za poslední dva roky, vycházející ze zprávy o vybrání strategií a tematických a teoretických priorit pro každou osu
3. Pokrok v čerpání finančního příspěvku
4. Analýzy efektivity (kvalitativní), které uvádí vztah mezi dosaženými výsledky s prostředky, kterých bylo použito k jejich dosažení
5. Hlášení hlavních hodnotících výsledků – z hodnotících aktivit pro každý program
6. Shrnutí fungování soudržnosti a koordinace finančních mechanismů s dalšími EU politikami, prioritami, finančními instrumenty a stavem Národní sítě pro rozvoj venkova (NRN)